

Handboek NVT

Leeswijzer Taalleesland
Nederlands voor het basisonderwijs
op Aruba (klas 3-klas 6)

Leerjaar 4

Thema 6

Ik voel me alleen

Werkboek 6

A decorative border of various pencils surrounds the page. At the top left, a pencil is bent into an L-shape. Along the left side, several pencils are arranged vertically. At the bottom, three pencils are arranged horizontally. In the top center, a pencil is bent into a horizontal shape with the word 'Woordenschat' written on it.

Woordenschat

Woordenboek

nadenken: *Nadenken* is je hersens laten werken, je verstand gebruiken. (pensa) Bijvoorbeeld: De juf stelt een vraag. Ik *denk na* over het antwoord.

in gedachten: Als je *in gedachten* bent, ben je aan het nadenken. Je let niet op wat er om je heen gebeurt. (De juf vraagt iets aan Tom. Tom antwoordt niet. Hij heeft de juf niet gehoord. Hij denkt aan de wedstrijd van morgen. Tom is *in gedachten*.)

peinzen: *Peinzen* is: diep nadenken. Als je zit te *peinzen*, ben je heel ernstig. (De juf stelt een moeilijke vraag. Carlos denkt heel diep na. Hij *peinst*.)

piekeren: *Piekeren* betekent: er steeds over nadenken hoe je een probleem kunt oplossen. Het lukt maar niet om een oplossing te vinden. Als je *piekert* maak je je ook vaak zorgen om iets. (Anna mag één vriendinnetje meenemen naar de film, ze heeft twee goede vriendinnen. Ze weet niet wie ze moet kiezen. Ze *piekert* al twee dagen over dit probleem.)

1

A Wat **denk** jij? Zet een dikke streep onder jouw antwoord.

- 1 Ik **denk** dat $4 + 9$ samen 11 is of Ik **denk** dat $4 + 9$ samen 13 is.
- 2 Ik **denk** dat het gaat regenen of Ik **denk** dat het droog blijft.
- 3 Ik **denk** aan mijn vriendjes of Ik **denk** nooit aan mijn vriendjes.

B Ik **peins** wel eens:

- 1 Wat zal ik vandaag aantrekken?
- 2 Hoe zou het zijn om later zelf vader te zijn?
- 3 Zal ik vanmiddag met John of Sem spelen?

En jij? Vul in waar jij wel eens over **peinst**.

Ik **peins** wel eens over: _____

C Soms lig ik in mijn bed te **piekeren**.

Dan denk ik niet gewoon na. Nee, dan denk ik heel diep na, bijvoorbeeld over later, dat ik geen oorlog wil.

Of ik **pieker** over mijn vrienden. Vinden ze me wel echt aardig, denk ik dan.

En het rare is, ik weet het dan niet meer.

Ik **pieker** en **pieker** maar weet het antwoord niet.

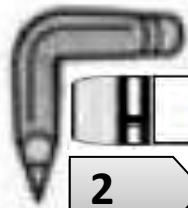
En jij?

Pieker jij ook wel eens als je in bed ligt?

Waarover **pieker** jij dan?

Ik **pieker** wel eens over: _____

Woordenschat**2**

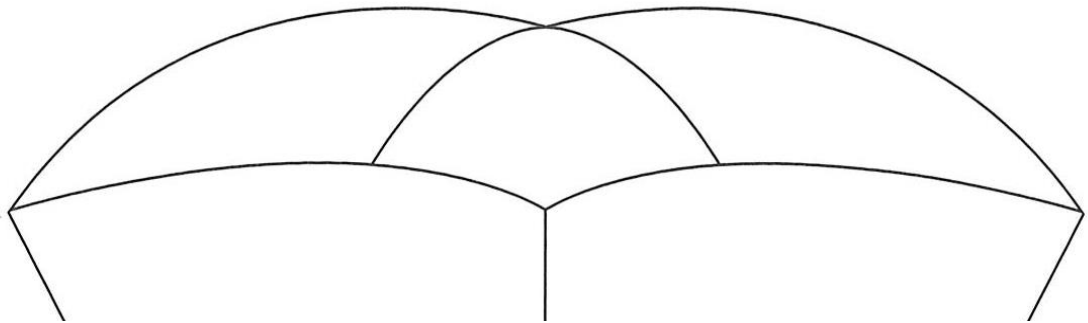
Meneer Rob maakt een parachute.
Wat moet er boven de parachute staan?
En welke woorden moeten onder de parachute staan?
Kies uit de woorden in het hok.

nadenken	in gedachten	peinzen	piekeren
----------	--------------	---------	----------

<hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/>
-------------------	-------------------	-------------------

Woordenschat
Woordenboek

een snoekduik nemen: *Een snoekduik nemen* is een sprong maken waarbij je met je lichaam gestrekt naar voren zweeft.

neerploffen: *Neerploffen* betekent: met een plof neervallen of gaan zitten.

zich neervlijen: *Neervlijen* betekent: voorzichtig en zachtjes gaan zitten of liggen in een gemakkelijke houding.

1

Jesse, Fatima en Violet gaan op hun stoel zitten.
Ze doen het allemaal anders.
Kies uit de woorden in het hok.

een snoekduik nemen**neerploffen****neervlijen**

1

2

3

Leesbegrip

- 2.1** Pak je Taalleesboek. Zoek bladzijde 52 op.
Lees het gedicht 'Niemand thuis'.

Wat voor soort gedicht is het?
Kruis het goede antwoord aan.

- a een gedicht met rijm en met coupletten
- b een gedicht met rijm zonder coupletten
- c een gedicht zonder rijm en met coupletten
- d een gedicht zonder rijm en zonder coupletten

- 2.2** Schrijf op waaraan je kunt zien dat het een gedicht is.

- 2.3** Vul het goede cijfer in.

- 1 Het gedicht heeft regels.
- 2 Het gedicht heeft zinnen.

 Leesbegrip

3.1 Waarom schrijft een schrijver gedichten?
Kruis het goede antwoord aan.

- a Hij wil je laten genieten.
- b Hij wil je iets leren om te weten.
- c Hij wil je iets leren doen.

3.2 Waarom zal een lezer een gedicht lezen?
Kruis het goede antwoord aan.

- a om ervan te genieten
- b om te leren hoe je iets moet doen
- c om iets te weten te komen

4.1

Pak je Taalleesboek. Zoek bladzijde 51 op. Lees het gedicht 'Alleen'.

Wat voor soort gedicht is het? Kruis het goede antwoord aan.

- a een gedicht met rijm en met coupletten
- b een gedicht met rijm zonder coupletten
- c een gedicht zonder rijm en met coupletten
- d een gedicht zonder rijm en zonder coupletten

4.2

Zoek de rijmwoorden in het gedicht. Schrijf ze op. De eerste is voorgedaan.

_____	_____
<i>gegaan</i>	- <i>aan</i>
_____	_____
_____	- _____
_____	_____
_____	- _____
_____	_____
_____	- _____
_____	_____
_____	- _____
_____	_____
_____	- _____
_____	_____
_____	- _____
_____	_____

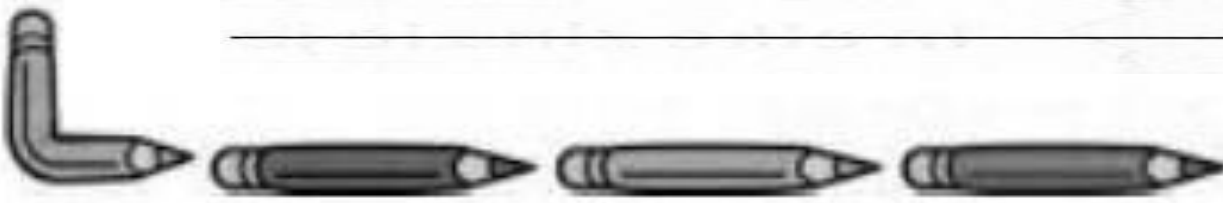
4.3

Hoeveel coupletten heeft dit gedicht? Schrijf het op.

_____

_____

_____

Woordenboek

bedriegen: Als je iemand *bedriegt*, ben je expres oneerlijk tegen hem.

het bewijs: Met een *bewijs* laat je zien dat iets echt waar is.

vertrouwen: Je *vertrouwt* iemand, als je denkt dat die persoon eerlijk is. Je denkt dat diegene doet wat hij zegt en dat hij je niet in de steek zal laten. Het is het tegenovergestelde van wantrouwen.

het voorgevoel: Als je een *voorgevoel* hebt, heb je het gevoel dat er iets gaat gebeuren. Dat kan iets naars zijn, of juist iets heel leuks. Het woord 'voor' zegt het al. Je hebt een gevoel voor het gebeurt.

wantrouwen: *Wantrouwen* is het gevoel dat je iemand niet kunt vertrouwen. Het is het tegenovergestelde van vertrouwen.

1

Zoek de betekenissen van 'wantrouwen' en 'vertrouwen' op in het woordenboek en lees deze.

Lees de woorden in het hok.

Welke woorden horen bij 'wantrouwen'? Kleur deze rood.

Welke woorden horen bij 'vertrouwen'? Kleur deze blauw.

iemand eng vinden

iemand leuk vinden

iemand raar vinden

iemand niet vertrouwen

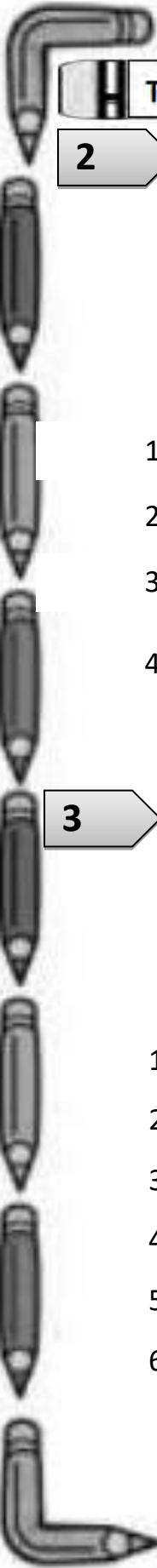
een beetje bang zijn voor iemand

iemand grappig vinden

veel plezier hebben met

iemand

iemand lief vinden

Taalbeschouwing

2 Vul steeds een woord in met **on-**.
Kies woorden uit het hok.

ongeduldig   ongeluk   onnodig   ongezellig

Als Stefan uit school komt, is er soms niemand thuis.

- 1 Dat vindt hij erg _____ .
- 2 Hij gaat zich _____ zorgen maken.
- 3 Misschien krijgen zijn ouders een _____ .
- 4 Stefan zit maar _____ te wachten.

3 Kies woorden uit het hok.
Schrijf op ieder puntje een letter.

wanorde   wantrouwen
mislukking   misbaksel

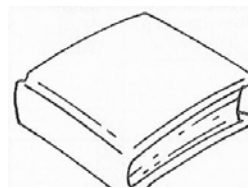
- 1 niet vertrouwen: . . . . .
- 2 iets dat niet gelukt is: . . . . .
- 3 een verkeerde slag is: . . . . .
- 4 iets dat verkeerd gebakken is: . . . . .
- 5 alles ligt door elkaar: . . . . .
- 6 je hebt geen hoop meer: . . . . .

Taalbeschouwing

- 4 Herbeginnen betekent: opnieuw beginnen.
Maak ook zulke woorden met **her-**.

- 1 opnieuw bouwen van een ingestort huis: _____
 2 een boek nog een keer lezen: _____
 3 voor de tweede keer trouwen: _____
 4 opnieuw gebruiken van oud papier: _____

- 5 Lees het verhaaltje en maak het af.
 Meneer Croes wilde een tweedehandsauto kopen.
 Hij zag een advertentie in de krant staan.
 Hij kocht de auto voor weinig geld.
 Maar al snel merkte hij dat de auto een **miskoop** was.

Want _____
 _____
 _____
 _____
 _____
 _____
 _____
 _____

Taalbeschouwing

1

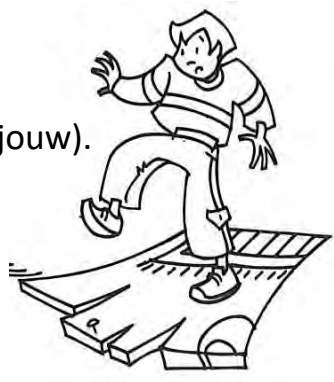
Wat kies jij? Ons of onze?
Schrijf het goede woord op.

1 _____ hond	5 _____ school
2 _____ huis	6 _____ groep
3 _____ straat	7 _____ paard
4 _____ tuin	8 _____ zwembad

2

Wat is goed?
Zet een rondje om het goede woord.

- 1 Dit plantje is niet voor mij, maar voor (jou/jouw).
- 2 Kunt (u/uw) zeggen hoe laat het is?
- 3 (Ons/Onze) ouders zijn niet thuis.
- 4 Het is nu (jou/jouw) beurt.
- 5 Is dit (u/uw) pen?
- 6 In (ons/onze) groepje zitten vijf kinderen.

3

Vul in. Kies uit de woorden in het hok.

ons   onze   jou   jouw   u   uw

- 1 Mevrouw, mag ik _____ wat vragen?
- 2 Is dit _____ fiets, mevrouw?
- 3 _____ klas heeft elk jaar een buitendag.
- 4 Na afloop hangen we tekeningen op in _____ lokaal.

Leesbegrip

4.1 Pak je Taalleesboek. Zoek bladzijde 57 op.
Lees het gedicht 'Alleen'.

Schrijf drie dingen op waaraan je kunt zien dat het een gedicht is.

4.2 Welke woorden rijmen in het gedicht. Schrijf ze naast elkaar op.

_____	-	_____
_____	-	_____
_____	-	_____
_____	-	_____
_____	-	_____
_____	-	_____

4.3 Maak de zin.

De schrijver voelt zich alleen, omdat _____

Spelling

1

De au-woorden uit het filmpje:

de pauw	rauw	de dauw	de snauw	au
de klauw	lauw	blauw	kauw	gauw
flauw	de saus	grauw	nauw	

2

Lees.

“Mag ik **Wout** eten geven?”, vraagt Els.

“Goed”, zegt mam.

“Maar wel **gauw**, anders wordt het eten **koud**.”

Els neemt een lepel vol met **saus**.

5 Ze proeft er wat van. “Bah! Wat **flauw**!”

Ze doet er een beetje **zout** op.

Dan duwt ze het in **Wouts** mond.

“Dat doe je **fout**”, zegt mam.

Wout proest alles uit. Hij slaat de lepel weg.

10 “**Au!**”, roept Els boos. “Dat is **stout**.”

Mam lacht. “Je **wou** toch niet luisteren?”

Wout ziet er vies uit.

Er zit **saus** op zijn **mouw**.

En ook op zijn **kous**.

15 Hij hoest nog steeds.

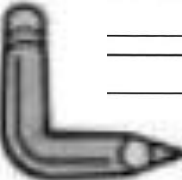
Zijn gezicht is **blauw**.

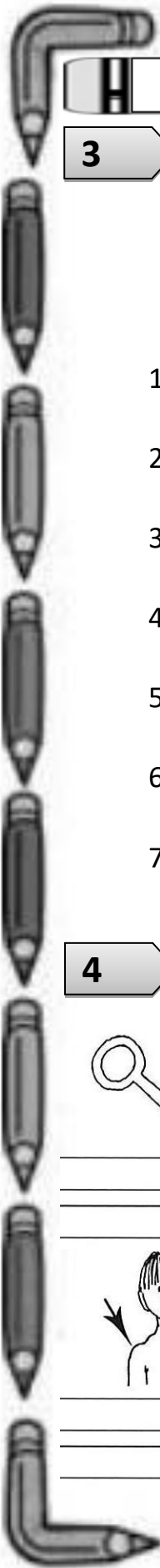
Zoek in het verhaal de woorden met **ou** of **au**. Zet ze in de goede rij.

ou

au

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

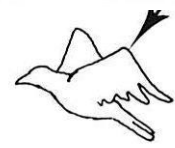
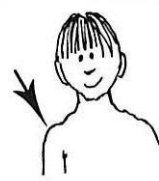
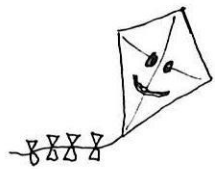
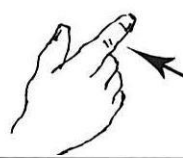
Spelling

3 Vul het juiste woord in.
Kies een woord uit het hok.

bliksem	spijker	winter	stiekem
winkel	spiegel	wijzer	

- 1 Je ziet jezelf in een _____.
- 2 Zij kocht een boek in de _____.
- 3 De klok heeft een lange en een korte _____.
- 4 In de _____ is het vaak koud.
- 5 Hij pakte _____ een dropje.
- 6 Ben je bang voor donder en _____ ?
- 7 Sla even een _____ in de muur met die hamer.

4 Schrijf het juiste woord onder het plaatje.

 Woordenschat

in de steek laten: Iemand *in de steek laten* betekent: iemand niet meer helpen als hij in moeilijkheden zit.

moederziel alleen zijn: Als je *moederziel alleen bent*, ben je helemaal in je eentje.

1

Fatima houdt een spreekbeurt.

Haar spreekbeurt gaat over dieren in de Animal Shelter.

De dieren in de Animal Shelter **zijn** vaak **moederziel alleen**. Sommige dieren zijn door hun baasjes **in de steek gelaten**. Sommige mensen moeten huilen als ze de dieren zien. Maar als de dieren een nieuw baasje krijgen, zijn ze heel erg gelukkig.

Aan het einde van de spreekbeurt mogen de andere kinderen vragen stellen.

Wat moet Fatima zeggen? Zet een rondje om A of B.

de kinderen vragen

- 1 Sem vraagt: "Wat betekent **moederziel alleen zijn**?"
- 2 Julia vraagt: "Wat betekent **in de steek gelaten**?"

Fatima moet zeggen:

- A "Moederziel alleen betekent dat je moeder alleen is."
 B "Moederziel alleen betekent dat je helemaal alleen bent."
 A "In de steek laten betekent dat je iemand niet meer helpt."
 B "In de steek laten betekent dat je iemand altijd helpt."

Taalbeschouwing

2 Lees.

*Ik sta in de stad
Duizend mensen om me heen
Toch voel ik me
moederziel alleen*

Kruis het goede antwoord aan.
'moederziel alleen' betekent:

- a zonder je moeder.
- b een beetje eenzaam.
- c heel erg eenzaam.

3.1 Wat betekenen de woorddelen **oer-**, **in-**, en **super-** in: **oerdom**, **intriest** en **supersnel**?

Kruis het goede antwoord aan.

- a een beetje (dom, triest, snel)
- b heel erg (dom, triest, snel)

Taalbeschouwing

3.2 Maak de zinnen af. Kies steeds een woord uit het hok.

superdruk	beresterk	zielsgelukkig	superhandig
oergezellig	bomvol	doodstil	loodzwaar

1 Rik voelt zich in de steek gelaten. Zijn vriend Omar is verhuisd. Omar reed mee in de verhuishwagen. Die zat erg vol.

De verhuishwagen _____

2 De chauffeur van de verhuishwagen maakte grapjes. Omar moest er vaak om lachen. Het was heel gezellig onderweg.

Onderweg was het _____

3 Toen ze in de stad kwamen, zag Omar dat het er heel druk was.

In de stad was het _____

4 De verhuismannen waren erg sterk en handig.

Ze waren _____ en _____

5 De zwaarste spullen tilden ze met gemak uit de auto.

Sommige spullen waren _____

6 Toen de verhuizers weg waren gegaan, was het opeens heel stil.

Het was _____

7 Omar voelde zich de eerste dagen erg alleen in het nieuwe huis. En Rik miste zijn vriend ook erg.

Ze waren allebei heel gelukkig toen Rik ging logeren bij Omar.

Ze waren _____

Taalbeschouwing

4.1 Bedenk een zin bij ieder woord.

- 1 Met: doodziek.
_____
_____
_____
- 2 Met: oerlelijk.
_____
_____
_____
- 3 Met: superlicht.
_____
_____
_____

4.2 Schrijf een kort verhaaltje.
Het heet: Supersnelle Sjakie.

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

Leesbegrip

- 1.1** Pak je Taalleesboek. Zoek bladzijde 58 op. Lees de tekst bij nummer 1.

Waar gaat het hele verhaal over?
Kruis het goede antwoord aan.

- a Olaf ligt in bed.
b Olaf mag bij Mark logeren.
c Olaf voelt zich helemaal alleen.
d Olaf en papa

- 1.2** Waardoor kan Olaf niet slapen? Schrijf het op.

- 1.3** Bedenk een goede titel voor het verhaal en schrijf die op.

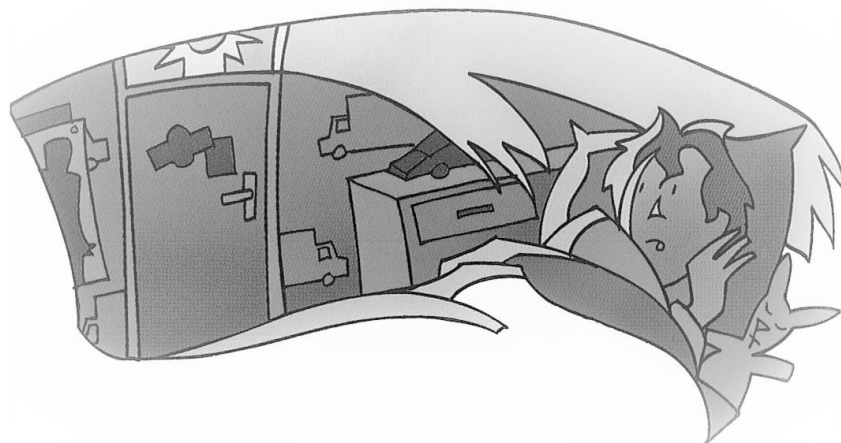

Leesbegrip
2.1

Pak je Taalleesboek. Zoek bladzijde 59 op.
Lees de tekst bij nummer 2.

Wat is het onderwerp van het hele verhaal?
Kruis het goede antwoord aan.

- a Een hond wil patat.
- b Een hond is alleen.
- c Een magere hond gaat naar school.
- d Noortje en Vincent vinden een hond.

2.2

Waarover gaat de alinea?
Trek een streep van de alinea naar het goede onderwerp.

Alinea 1 Noortje en Vincent vinden een hond.

Alinea 2 Noortje en Vincent nemen de hond mee naar school.

Alinea 3 Noortje en Vincent lopen 's morgens naar school.

2.3

Hoe zou het kunnen dat de hond zo mager is? Schrijf het op.

3.1

Zoek bladzijde 60 in je Taalleesboek op.
Lees het gedicht 'Alleen is maar alleen' twee keer.

Wat is het onderwerp van het hele gedicht?
Kruis het goede antwoord aan.

- a Oma is alleen.
- b Oma praat met de poes.
- c Oma kan niet goed lopen.
- d Oma staat voor de spiegel.

3.2

Wat is het onderwerp van elk couplet?
Schrijf de letter van het goede antwoord
in het hokje.
Kies uit:

- a Oma mag met moeder mee.
- b Oma kent niemand.
- c Oma is liever met z'n tweeën.

Couplet 1:

Couplet 2:

Couplet 3:

3.3

Hoe komt het dat oma alleen is?
Maak de zin af.

Oma is alleen, omdat _____
_____
_____
_____

Taalbeschouwing

1 Lees het verhaaltje.

De kalveren en het paard staan in de stal. Ze kijken naar de boer. Ze trappen ongeduldig met de hoeven. De boer doet het hooi in de voerbakken. Het gras groeit niet in de winter. De boer geeft het hooi aan de dieren, zodat ze niet verhongeren. Weet je wat? Hij geeft de wortels ook nog aan het paard, zodat het lekker kan knabbelen.

- 1 Kleur alle **de-** en **het-**woorden in het verhaaltje.
- 2 Zet nu een rondje om alle woorden die zeggen dat er meer dan één zijn.
- 3 Zie jij ook zinnen met het woordje 'zodat'?
Lees die zinnen en zet een streep onder 'zodat'.

2.1 Schrijf de woorden uit het hok over.
Zet er steeds **de** of **het** voor.

deur vader huis vogel boer schaap appel wortel

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

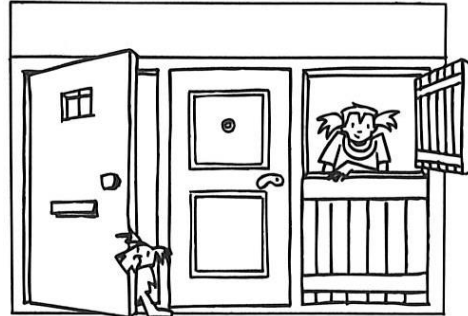

Taalbeschouwing

2.2 Schrijf de woorden van opdracht 2.1 hier opnieuw op. Maar je moet nu twee dingen met de woorden doen:

- 1 Maak er **meer** van.
- 2 Schrijf ze in de goede rij.

...s

_____

de vaders _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

...en

_____

de deuren _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

3.1 Tim heeft trek en vraagt aan zijn moeder: "Mag ik twee gebakken eien?"

_____

Tim is in de war, want eien moet zijn: _____

_____

3.2 Er zijn nog meer van zulke woorden. Schrijf ze maar op.

één kind twee _____

één kalf twee _____ (Pas op: f wordt v)

één blad twee _____

één lam twee _____ (m wordt mm)

Taalbeschouwing

4 Lees.

Tim drukt op een knop, **zodat** het geluid harder wordt.

Dit zijn eigenlijk twee korte zinnen. Kijk maar.

Hij drukt op een knop.
Het geluid wordt harder.

Maak van twee zinnen één lange zin.
Gebruik het woord 'zodat' erbij.

- 1 Tim springt ineens op de bank.
De kat schrikt wakker. **zodat**

- 2 Een man op de tv zegt grappige dingen.
Tim moet lachen. **zodat**

- 3 Tim heeft dolle pret.
Tes moet ook lachen. **zodat**

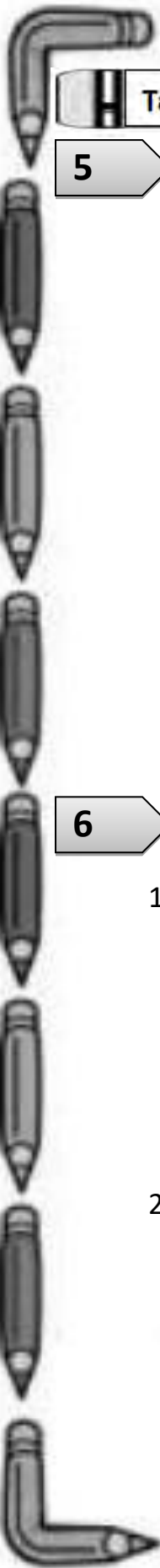

Taalbeschouwing

5 Sommige mensen zeggen ‘appels’, anderen zeggen ‘appelen’. Het is allebei goed. Je mag zelf weten wat je zegt. Er zijn nog meer van zulke woorden. Schrijf ze maar op.

één	meer		meer
	...s		of ...en
_____	_____	_____	_____
appel	de appels	_____	of de appelen
_____	_____	_____	_____
wortel	de _____	_____	of de _____
_____	_____	_____	_____
groente	de _____	_____	of de _____
_____	_____	_____	_____
ziekte	de _____	_____	of de _____
_____	_____	_____	_____

6 Maak er één lange zin van.

1 Tim is alleen thuis.
 Hij zet de tv heel hard aan. **zodat**

_____

_____

_____

_____

_____

2 Zijn vriendjes waren er niet.
 Hij verveelde zich. **zodat**

_____

_____

_____

_____

_____

Spelling

1 Schrijf de woorden op die de juf voorleest.

1	_____	6	_____
	_____		_____
2	_____	7	_____
	_____		_____
3	_____	8	_____
	_____		_____
4	_____	9	_____
	_____		_____
5	_____	10	_____
	_____		_____

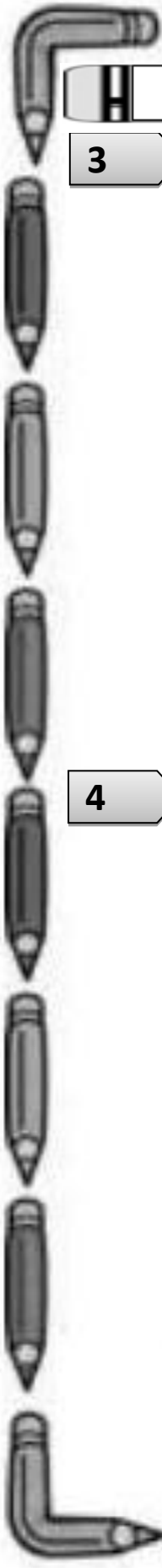
2.1 Onderstreep in de volgende zinnen de woorden die eindigen op **end, ens** en **erd**.

- 1 Volgens mij ben jij erg eigenwijs.
- 2 Ik heb het je nu al minstens honderd keer gezegd.
- 3 Je trekt je ook nergens iets van aan.
- 4 Telkens probeer je het weer opnieuw.
- 5 Je zou toch minstens kunnen luisteren.
- 6 Je loopt de kans dat ik de volgende keer woedend word.

2.2 Kijk nog eens goed naar de zinnen hierboven. Welke woorden hebben nog meer een **e** die klinkt als een **u**?

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Spelling

3 Welke woorden staan hier?

t = v + g - e

_____

_____

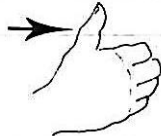
_____

6 - 3 = - e + s

_____

_____

_____

 - m 6 s = nd

_____

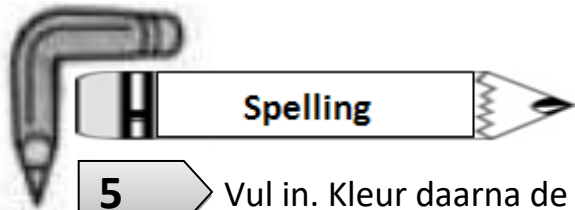
_____

_____

4 Kijk goed naar wat aan het eind van de eerste klankgroep staat. Eindigt deze op een medeklinker of een tweetektenklank? Zet de woorden in de goede rij.

	medeklinker	tweetektenklank
kantoor	_____	_____
breinaald	_____	_____
ontbijt	_____	_____
kiespijn	_____	_____
prinses	_____	_____
weiland	_____	_____
driehoek	_____	_____
fontein	_____	_____
boeman	_____	_____
iemand	_____	_____
glijbaan	_____	_____
elftal	_____	_____

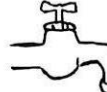

5 Vul in. Kleur daarna de eerste klankgroep rood.

k/kk	p/pp	t/tt	s/ss
ker _____ lok	kies _____ ijn	ee _____ zaal	gra _____ priet
kal _____ oen	loo _____ lank	rij _____ uig	pa _____
poort _____	_____	_____	_____
mel _____ an	slaa _____ laats	kan _____ oor	mui _____ til
wer _____ week	sto _____ licht	boo _____ ocht	fiet _____ bel

6 Vul de woorden in. Welk woord komt onder de pijl te staan?

- 1 grap
- 2 kon
- 3 der **10**
- 4 **11** tal
- 5 land
- 6 nie
- 7 hijs

1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									

Het woord is:

_____

_____

_____

Stellen

1.1 Schrijf onder elk woord een rijmwoord.

alleen	niemand	verdriet
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

1.2 Maak nu met elk woord een rijmpje van twee regels.
De eerste is voorgedaan.

Ik zit hier op een steen
En voel mij heel **alleen**.

_____

_____

_____

_____

_____

_____

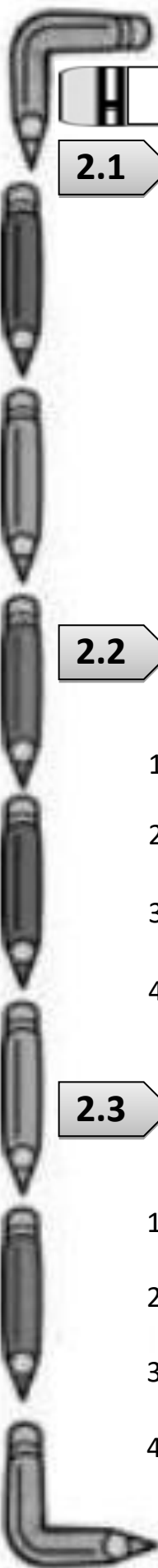
_____

_____

_____

_____

Stellen

2.1

Alleen

Waar denk je aan als je dat woord ziet?
Schrijf acht woorden op die met alleen te maken hebben.

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

2.2

Lees de woorden die je bij 2.1 hebt opgeschreven.
Kies er vier woorden uit. En maak daar vier zinnen mee.

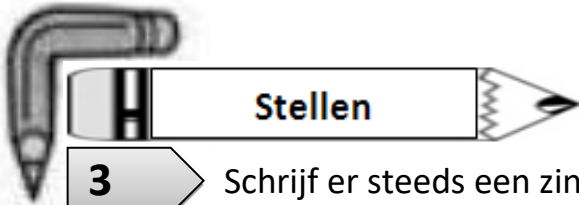
1	_____
2	_____
3	_____
4	_____

2.3

Schrijf de vier zinnen van 2.2 nu nog eens op.
Maar verander de volgorde van de woorden.

1	_____
2	_____
3	_____
4	_____

3

Schrijf er steeds een zin bij die rijmt.
Je kunt de rijmwoorden uit het hok gebruiken.
Maar je mag ook andere woorden verzinnen.

1 Carolina zit alleen

---

2 Miguel speelt alleen

---

been	een	geen	steen	peen	gemeen
teen	meen	leen	heen	train	

4

Lees.

Ik ween.
Ik ben alleen.
Ik zit op een steen.
Ik vind het gemeen.

Verander de volgorde van de zinnen.
Doe het zoals jij het mooi vindt. Schrijf het maar op.

Woordenboek

herhalen: Als je iets *herhaalt*, dan doe je iets nog een keer. Of je zegt het nog een keer. (“Kun je de vraag *herhalen*?” “Kun je de vraag nog een keer zeggen?”)

herkennen: Als je iemand of iets *herkent*, dan heb je diegene of dat voorwerp al een keer gezien en weet je wie hij is of wat het is. Je *herkent* het.

herschrijven: *Herschrijven* betekent: iets opnieuw, op een andere manier, schrijven.

1.1

Lees deze zin.

Meneer is niet thuis en mevrouw is niet thuis, het keteltje staat op het kolenfornuis.

Annie M.G. Schmidt

Er zijn twee woorden die rijmen: **thuis** en kolenfornuis.

Dat komt door de letters aan het eind van de woorden.

Dit noem je eindrijm.

Maar er is ook een ander soort rijm.

Dan **beginnen** twee woorden met dezelfde letter, zoals keteltje en kolenfornuis.

Dat noem je beginrijm.

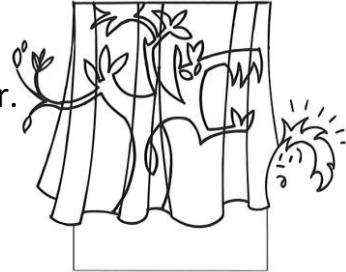

Taalbeschouwing

1.2

De volgende zinnen komen uit gedichten.
Kleur in elke zin de woorden met beginrijm.

- 1 Maar meestal gaat het mis
- 2 Beertje Brom bouwt een brug.
- 3 Achter de gordijnen sluipt een griezeldier.
- 4 De wind waait woest.
- 5 Mijn hart bonst boven alles uit.
- 6 De vlinder vliegt vlug weg.

Stellen

2

Maak het volgende gedicht af. Je mag zelf weten hoe lang het wordt.
Het hoeft **niet** te rijmen.

Ik heb verdriet,
want ik ben zo alleen.

Taalbeschouwing

3

Bedenk drie zinnen met beginrijm.
Niet alle woorden hoeven te rijmen.
Kijk naar het voorbeeld:
We willen dat wel eens weten!

Nu jij!

1

2

3

Stellen

4

Maak het volgende gedicht af. Je mag zelf weten hoe lang het wordt.
Probeer het te laten rijmen.

Heerlijk alleen.
Niemand om me heen.

Woordenschat

Woordenboek

raad krijgen: Als je *raad krijgt*, probeert iemand je te helpen. Hij zegt wat jij volgens hem het beste kunt doen.

raad vragen: Als je iemand om *raad vraagt*, vraag je of iemand je wilt helpen met een probleem waar jezelf niet uitkomt.

ten einde raad: Als je *ten einde raad* bent, weet je niet wat je moet doen om uit de problemen te komen.

1

Hieronder staan twee mensen die **raad vragen**.
Kun jij ze raad geven?
Raad geven noem je ook wel advies geven.
Schrijf jouw advies op.

raad vragen

Hoe reken ik 3 x 2 uit?

jouw advies

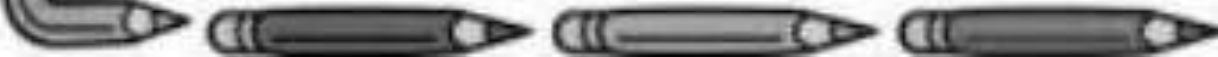

Mijn kleinzoon komt bij mij logeren. Hij is 7 jaar. Ik wil wat lekkers voor hem kopen. Weet jij waar kinderen van 7 jaar van houden?

Leesbegrip

2

Pak je Taalleesboek. Zoek bladzijde 63 op. Bekijk de plaatjes bij nummer 1. Lees daarna de vier alinea's.

- 1 Sammie slaat de hand voor zijn mond. "Oh nee!" Het hok is leeg. In het hooi ziet Sammie nog het ronde plekje waar Snuffel altijd sliep. Het plekje is koud. Snuffel is al een poosje ontsnapt. Wanhopig kijkt Sammie om zich heen. Hij is ten einde raad. Hij begint te huilen.
- 2 Sammies zusje roept: "We moeten eten!" Sammie geeft Snuffel nog snel een aai en loopt naar binnen. Niet vergeten om straks het hok goed dicht te doen voor de nacht, denkt hij.
- 3 Snuffel staat met zijn poten tegen het gaas, als Sammie komt. Hij weet precies, wanneer hij eten krijgt. Sam geeft hem vers water, wat hooi en een wortel. Oh ja, ook nog wat korreltjes erbij denkt Sam.
- 4 Eerst durft Snuffel niet zo goed. Maar dan springt hij toch. Het is zacht. Dat voelt prettig! Snuffel neemt meteen een hap gras. Hij begint te graven. In zijn hok kan dat niet. Leuk, om even uit het hok te zijn.

De alinea's horen bij de plaatjes in het Taalleesboek. Maar welke alinea hoort bij welk plaatje? Vul in.

Alinea 1 hoort bij plaatje

Alinea 2 hoort bij plaatje

Alinea 3 hoort bij plaatje

Alinea 4 hoort bij plaatje

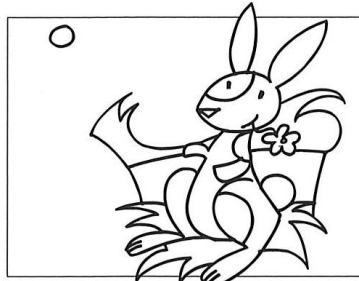

Leesbegrip

3.1 Wat is het onderwerp van het hele verhaal?
Kruis het goede antwoord aan.

- a Sammie gaat eten.
- b Snuffel gaat eten.
- c Snuffel is ontsnapt.
- d Sammie is wanhopig.

3.2 Lees de alinea's bij opdracht 1 nog eens.
Waar gaan de alinea's over?

Trek een lijn van het nummer naar de goede letter.

Alinea nummer 1
Alinea nummer 2
Alinea nummer 3
Alinea nummer 4

a Sammie geeft Snuffel te eten.
b Sammie loopt naar binnen.
c Sammie ontdekt dat Snuffel weg is.
d Snuffel ontsnapt.

3.3 Maak de zinnen af.

1 Sammie loopt naar binnen, omdat _____

_____
_____
_____

2 Omdat hij moet komen eten, _____

_____
_____
_____

3 Sammie weet dat Snuffel al een poosje weg is, omdat _____

_____
_____
_____

4 Snuffel vindt het leuk in het gras, omdat _____

_____
_____
_____

Leesbegrip
4.1

Pak je Taalleesboek. Zoek bladzijde 63 op. Lees het gedicht 'Deur'.

Waar gaat dit gedichtje over? Schrijf het op in drie zinnen.

4.2

Lees het gedichtje nog eens goed. Maak de zinnen af.

- 1 Omdat de deur _____
 _____
 _____
- 2 Schreeuwen heeft geen zin, _____
 _____
 _____
- 3 Bonzen heeft ook geen zin, omdat _____
 _____
 _____
- 4 Omdat _____ , kan zij niet bij de bel.
 _____

Woordenschat

Woordenboek

onaardig: Als je *onaardig* bent doe je onvriendelijk tegen anderen. *Onaardig* is het tegenovergestelde van aardig.

ondankbaar: Als je *ondankbaar* bent, ben je niet dankbaar en niet blij als iemand iets aardigs voor je gedaan heeft. *Ondankbaar* is het tegenovergestelde van dankbaar.

onfatsoenlijk: iemand die *onfatsoenlijk* is, heeft geen goede manieren. Hij gedraagt zich niet netjes. *Onfatsoenlijk* is het tegenovergestelde van fatsoenlijk.

1.1

Juffrouw Madeleine doet een tovertruc!
Ze plakt het woordstukje 'on' voor een woord.

On betekent *niet*.

Je kunt nu wel raden wat deze woorden betekenen.

Ondankbaar betekent niet dankbaar.

Onfatsoenlijk betekent niet fatsoenlijk.

En onaardig? Schrijf jij dat zelf maar op.

Woordenschat

1.2 Doe de tovertruc van juf Madeleine met het woordje **on**.
De eerste is voorgedaan.

- 1 Iemand die niet **fatsoenlijk** is, is: onfatsoenlijk _____
- 2 Iemand die niet **gehoorzaam** is, is: _____
- 3 Iemand die niet **gelukkig** is, is: _____
- 4 Twee dingen die niet **gelijk** zijn, zijn: _____
- 5 Iets dat niet **gezond** is, is: _____

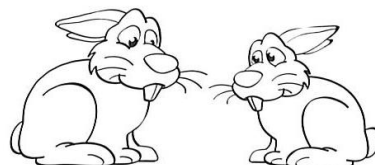

Taalbeschouwing

2.1 Lees de woorden in het hok.

Plak steeds twee woorden aan elkaar.
Dan krijg je lange woorden.

veld   voet   hok   bal   konijnen   gras

Schrijf de lange woorden maar op.

Taalbeschouwing

2.2 Hoe zijn de lange woorden bij opdracht 2.1 gemaakt?
Kruis het goede antwoord aan.

- a woord + woord = lang woord
- b woord + woorddeel = lang woord
- c woorddeel + woord = lang woord

3.1 Maak hier lange woorden mee met **on-**, **her-** of **oer-**.

geluk   kauwen   dom   sterk   schrijven   dankbaar

Schrijf de lange woorden op.

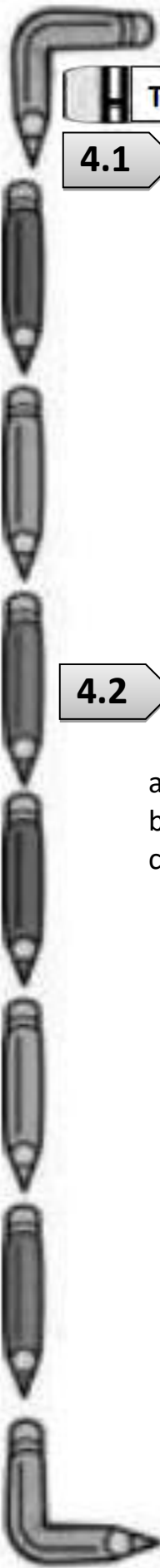

3.2 Hoe zijn de lange woorden bij opdracht 3.1 gemaakt?
Kruis het goede antwoord aan.

- a woord + woord = lang woord
- b woord + woorddeel = lang woord
- c woorddeel + woord = lang woord

Taalbeschouwing

- 4.1** Lees de woorden in het hok.
Maak hier lange woorden mee met **-ig**, **-je** of **-erik**.

vriend verdriet bang griezel slecht nacht

Schrijf de lange woorden op.

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

- 4.2** Hoe zijn de lange woorden bij opdracht 4.1 gemaakt?
Kruis het goede antwoord aan.

- a woord + woord = lang woord
b woord + woorddeel = lang woord
c woorddeel + woord = lang woord

Taalbeschouwing

5 Vul in. Kies uit de woorden in het hok.

ons   onze   jou   jouw   u   uw

-
-
-
-
-
-
-
-
- Omar: "Julia, is dit _____ potlood?"
  - Julia: "Nee, dat potlood is van _____."
  - _____ meneer viert zijn verjaardag in de klas.
  - Hij krijgt een mooi cadeau van _____.

6 We maken lange woorden.

- Door er een woord voor of achter te zetten.
- Of door er een woorddeel achter te zetten.

Eerst een voorbeeld met **zeep**.

- zeep**bel** (een woord erbij)
- zeep**je** (een woorddeel erachter)

Probeer jij dit ook eens.

- Met: **deur**.

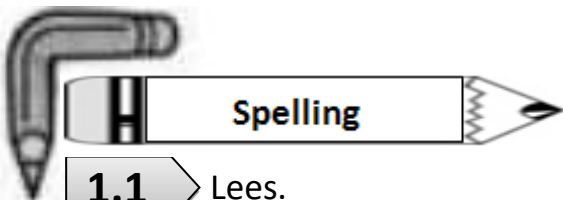
een woord ervoor of erachter: _____

een woorddeel erachter: _____

- Met: **dak**.

een woord ervoor of erachter: _____

een woorddeel erachter: _____

1.1 Lees.

- 1 Maria komt haar huis uit.
- 2 Ze wilt naar de supermarkt.
- 3 Ze heeft geld voor snoep.
- 4 De supermarkt is niet ver,
- 5 als je met de fiets gaat.
- 6 Ze aarzelt.
- 7 Fietsen op de straat is eng.
- 8 Auto's rijden soms zo hard.

1.2 Zet de zinnen in een andere tijd en je vindt de persoonsvorm.
Vul de rijtjes hieronder in.

nu

	_____
1	_____
	_____
2	_____
	_____
3	_____
	_____
4	_____
	_____
5	_____
	_____
6	_____
	_____
7	_____
	_____
8	_____
	_____

vroeger

	_____
	_____
	_____
	_____
	_____
	_____
	_____
	_____
	_____
	_____
	_____
	_____
	_____
	_____
	_____
	_____

Spelling

2 Luister goed naar de juffrouw of de meneer.
Vul in **ou** of **au**.
Maak daarna het woord af.

vertr	w	n	onth	d	n	k	w	n
p	z		kl	w	n	kl	t	rem
p	w	n	verk	d	n	sj	w	n
	d	r	bl	w		gev	w	n

3 Dictee.

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____
- 7 _____
- 8 _____

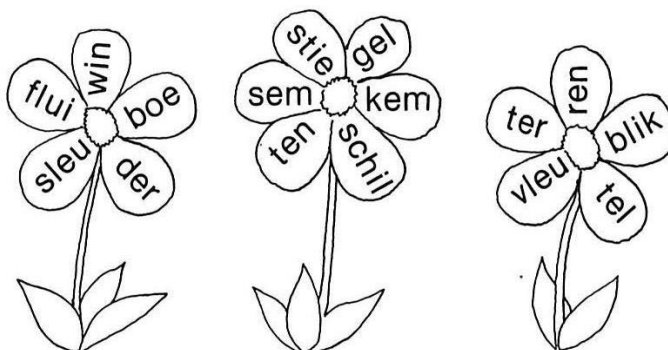

Spelling

4 Welke woorden kun je maken met de bloemblaadjes?
Kleur die groen en vul ze in de tabel in.
De woorden die overblijven, kleur je rood en vul je ook in.

winter
kelder
spiegel
stiekem
drempel
sleutel
bliksem

fietsen
vroeger
boeren
vleugel
deuren
schilder
fluiten

-em	-en	-er	-el

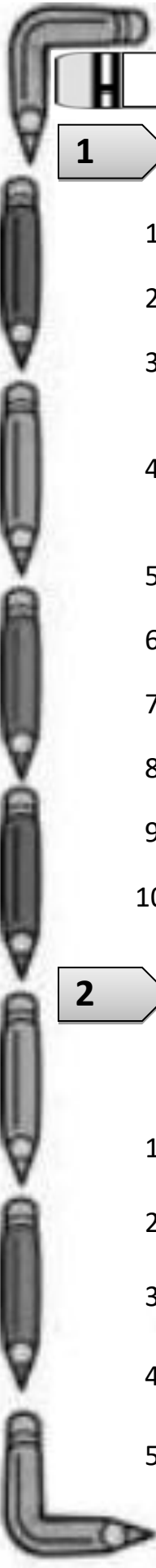
5 Lees het verhaaltje. Het moeten allemaal **vroeger-zinnen** worden.
Welk woord van de drie die erachter staan is goed?
Schrijf het juiste woord in de zin.

- 1 Kevin _____ voor de grot. (staat, sta, stond)
- 2 Hij _____ erin. (wilt, wil, wilde)
- 3 Maar hij _____ niet goed. (durf, durfde, durft)
- 4 Toen _____ hij Maria. (vraagt, vroeg, vraag)
- 5 "Ga je mee?" _____ hij. (zegt, zei, zeg)

Spelling

1

Vul in: **au** of **ou**.

- 1 Kab   ters komen alleen in boeken voor.
- 2 Roy vindt het onth   den van tafels heel lastig.
- 3 Kan ik erop vertr   wen dat je het geheim niet verder vertelt?
- 4 In de koffiep   ze kletsen de juffen en meesters met elkaar.
- 5 Tijdens de vakantie kregen we drie keer   topech.
- 6 We kl   teren samen de berg op.
- 7 In het toneelstukje speelde Maria een   de oma.
- 8 Het schoolgeb   w moet nodig geverfd worden.
- 9 Het eten van r   we groenten is heel gezond.
- 10 Het kleine kind was doodsben   wd voor de spin.

2

Vul aan zodat er goede woorden ontstaan. Kies uit het hok.

de der derd el er pel te ter

1 don	_____	6 lief	_____
	_____		_____
	_____		_____
2 rui	_____	7 zus	_____
	_____		_____
	_____		_____
3 drem	_____	8 kleu	_____
	_____		_____
	_____		_____
4 moe	_____	9 hon	_____
	_____		_____
	_____		_____
5 mees	_____	10 zol	_____
	_____		_____
	_____		_____

3

Kies steeds het juiste woord. Zet er een rondje om.

- 1 Heeft (jou/jouw) hond een vlooienband om?
- 2 Is die hond van (u/uw), mevrouw?
- 3 (Ons/Onze) hond is erg gehoorzaam.
- 4 Luistert hij ook goed naar (jou/jouw) ?
- 5 (U/Uw) moet niet zo aan de riem trekken.
- 6 Kan (u/uw) hond huppelen?
- 7 Nee, maar (ons/onze) konijn wel.

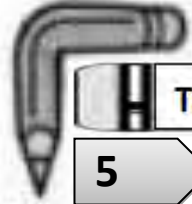

4

Vul in elke zin het goede woord in. Kies steeds uit het hok.

ik   mijn   zijn   jullie   hij   jou   jij

- 1 Patrick heeft een kleine doos in _____ hand.
_____
- 2 zegt _____ eb _____ van _____ opa gekregen”,
_____
- 4 Houd _____ kt _____ t _____ de doos eens vast, Bas”, zegt Patrick.
_____
- 5 Bas pakt de doos en er schiet een poppetje tegen _____
_____
- 6 neus.
_____
- 6 “Au!” roept _____ geschrokken.
_____
- 7 Patrick slaat zich op _____ knieën van plezier.
_____
- 8 De hond kijkt verbaasd naar _____ baasje en Patrick.
_____
- 9 Het lijkt of _____ denkt: wat doen _____ raar.
_____

Taalbeschouwing
5 Weet je het nog?

On betekent *niet*.

Je kunt nu wel raden wat deze woorden betekenen.

Onaardig betekent niet aardig.

Onvriendelijk betekent niet vriendelijk.

 En **ondankbaar**? Schrijf jij dat zelf maar op.

Ondankbaar betekent

 Schrijf steeds een woord op met **on-**.

---

 1 niet zeker is

---

 2 niet juist is

---

 3 niet trouw is

---

 4 niet gewoon is

Taalbeschouwing

6 Maak van deze lange zinnen telkens twee zinnen.

1 De boer geeft hooi aan de dieren, zodat ze niet verhongeren.

---

2 Hij geeft de wortels aan het paard, zodat het lekker kan knabbelen.

---

7 Bedenk zelf twee lange zinnen met 'zodat'.

1

2

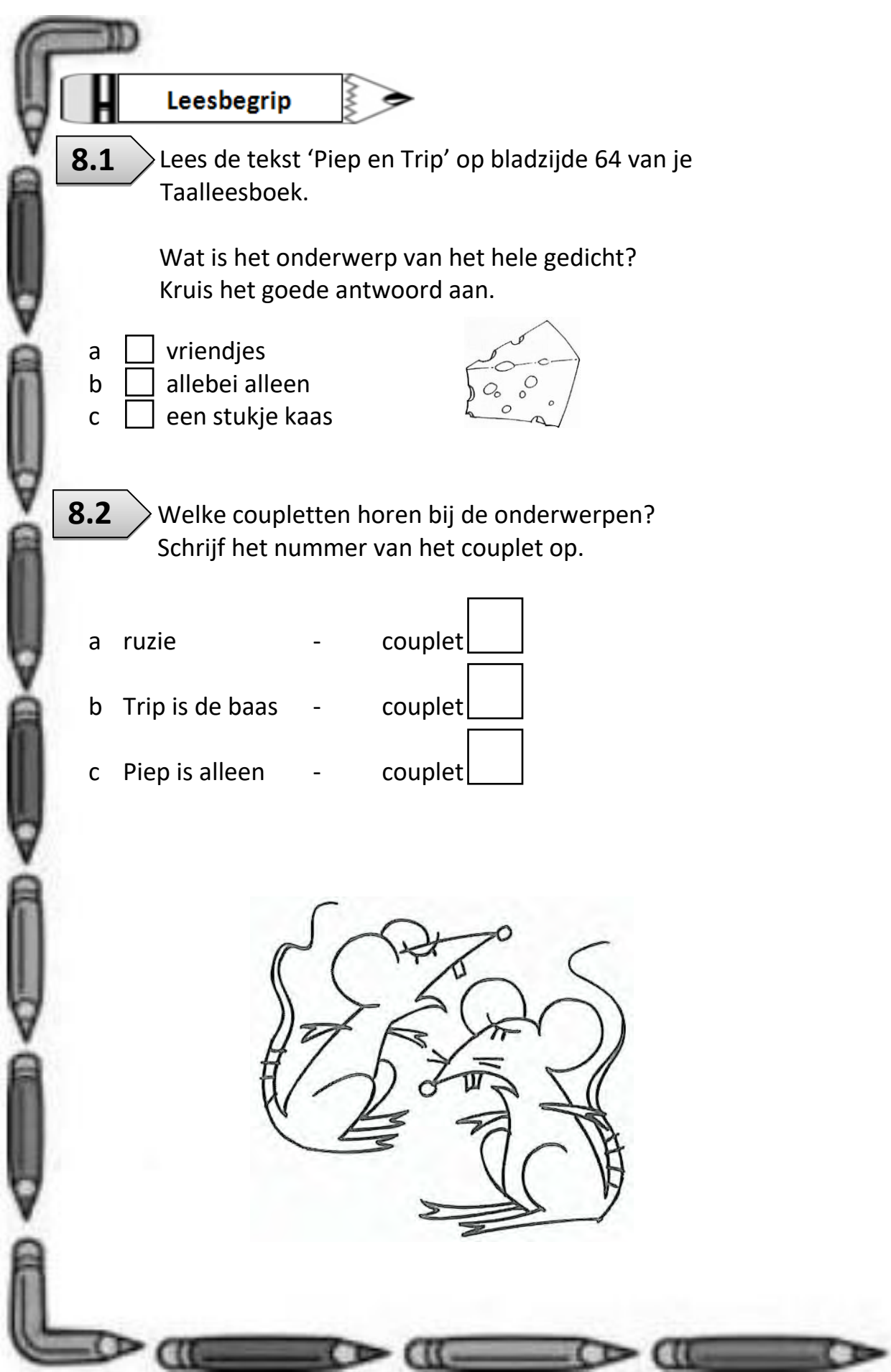

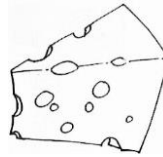

Leesbegrip

8.1 Lees de tekst 'Piep en Trip' op bladzijde 64 van je Taalleesboek.

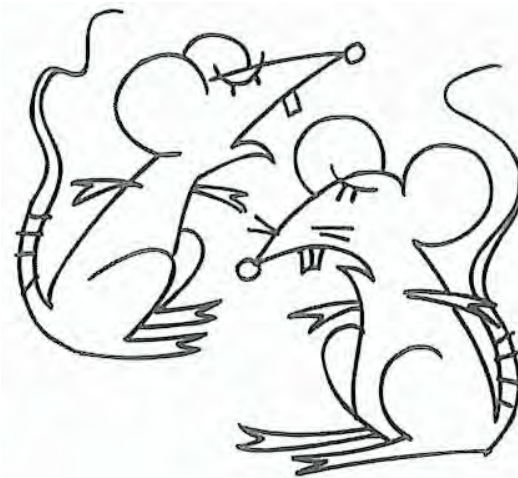
Wat is het onderwerp van het hele gedicht?
Kruis het goede antwoord aan.

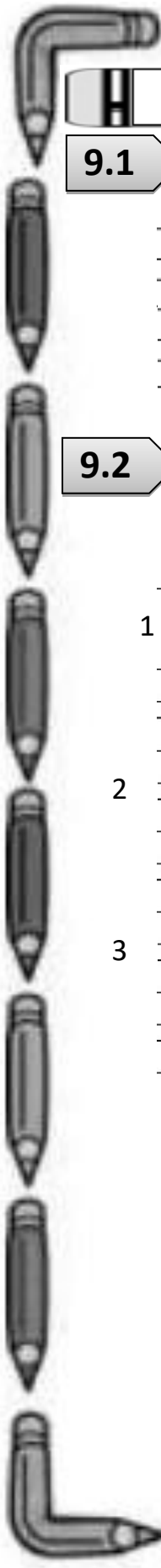
- a vriendjes
b allebei alleen
c een stukje kaas

8.2 Welke coupletten horen bij de onderwerpen?
Schrijf het nummer van het couplet op.

- a ruzie - couplet
b Trip is de baas - couplet
c Piep is alleen - couplet

Leesbegrip

9.1 Waarom verhuist Trip naar het pakhuis?
Schrijf het in één zin op.

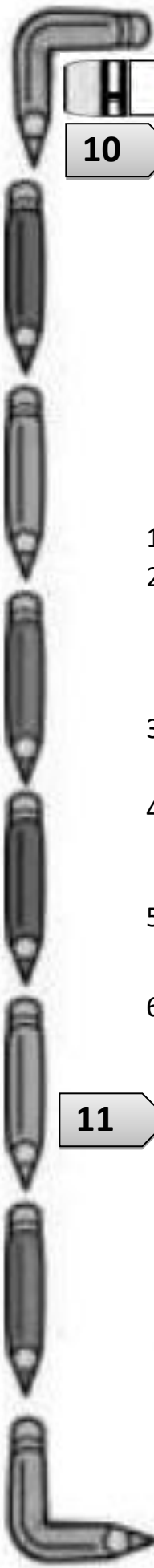

9.2 Vul het schema in.

Oorzaak	Gevolg
1 Trip is koning in de fabriek.	
2	Piep zit alleen.
3	Het dak lekt.

 Woordenschat

10

Zo gaat een kat liggen:

De kat gaat zachtjes liggen: Zij **vlijt zich neer**.

Zo gaat een hond liggen:

De grote hond laat zich met een bons vallen: Hij **ploft neer**.

En zo springt een kat naar een muis:

De kat springt naar voren en strekt zijn poten: Hij maakt een **snoekduik**.

En nu mensen. Hoe gaan die liggen?

Kies het juiste antwoord. Zet er een rondje om.

- 1 Een prinses (ploft neer/vlijt zich neer).
  - 2 De dikke man (ploft neer/vlijt zich neer).
-

En nu jij! Je kunt op verschillende manieren gaan zitten.

Kies het juiste antwoord en zet er een rondje om.

- 3 Als ik moe ben, dan:
(plof ik neer/vlij ik me neer/maak ik een snoekduik).
- 4 Als ik boos ben, dan:
(plof ik neer/vlij ik me neer/maak ik een snoekduik).
- 5 Als ik netjes wil gaan zitten, dan:
(plof ik neer/vlij ik me neer/maak ik een snoekduik).
- 6 Als ik in het water spring, dan:
(plof ik neer/vlij ik me neer/maak ik een snoekduik).

11

Met een bewijs laat je zien dat iets echt waar is.

Vul in. Kies uit de woorden in het hok.

rijbewijs

zwemdiploma

- 1 Hoe kun je bewijzen dat je goed kunt zwemmen?

met een _____

- 2 Hoe kun je bewijzen dat je goed kunt autorijden?

met een _____

Woordenschat

12

Lees.

Plak het stukje 'her' eens aan de woorden die juf Madeleine op het bord heeft geschreven.

Je tovert dan drie nieuwe woorden:

her-schrijven

her-kauwen

her-zien

Her betekent *nog een keer of opnieuw*.

Je kunt nu wel raden wat deze woorden betekenen.

Herschrijven betekent nog een keer schrijven.

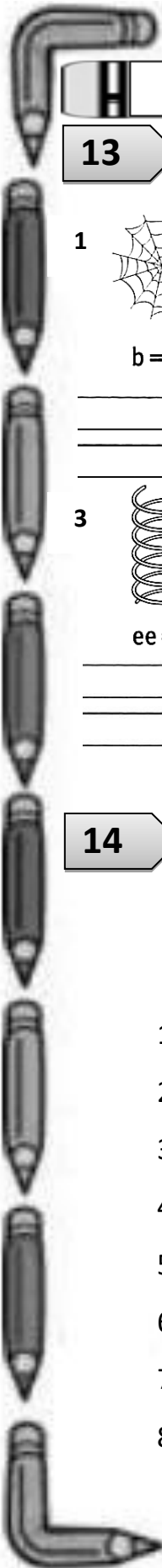
Herkauwen betekent nog een keer kauwen.

En herzien? Schrijf jij dat zelf maar op.

Herzien betekent _____
_____
_____
_____

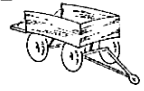

- Maak ook zulke woorden met her-.
- 1 opnieuw *bouwen* van een ingestort huis: _____
_____
- 2 een boek nog een keer *lezen*: _____
_____
- 3 voor de tweede of derde keer *trouwen*: _____
_____

Spelling

13 Wat staat er? Schrijf het eronder.

1 +   2 + +

b = nk   oek = auw + en   - r   t = u   - s

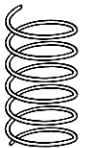
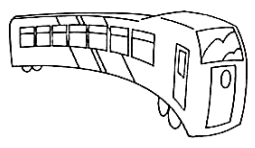

---

3 +   4 +

ee = e   ein = ouw + en   ie = e   s = den

---

14 Wat moet je in de lege hokjes invullen om twee woorden te krijgen? Let op: de uitspraak verandert steeds. Kies uit het hok.

der	ter	gel	tel	ver

1	wor	____	woord
2	schou	____	de
3	sleu	____	raam
4	zil	____	der
5	spie	____	dig
6	moe	____	tien
7	min	____	tig
8	win	____	wijl

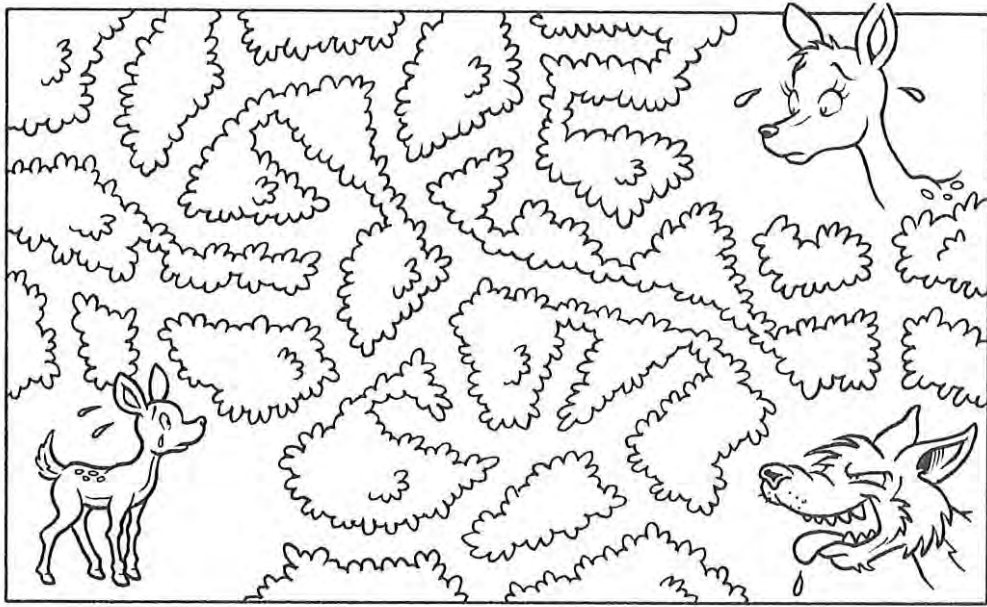

W Woordenschat

15

Het kleine hert is zijn moeder kwijtgeraakt in het bos.
Het voelt zich eenzaam en alleen.
Kun jij het hert veilig naar zijn moeder brengen?
Zoek de goede weg en kleur die groen.

Hoe zou het babyhertje zich voelen zonder zijn moeder?
Wat denk jij?

Ben jij vroeger ook wel eens je moeder kwijtgeraakt?
Op straat, in een winkel of op het strand?
Hoe voelde jij je toen?

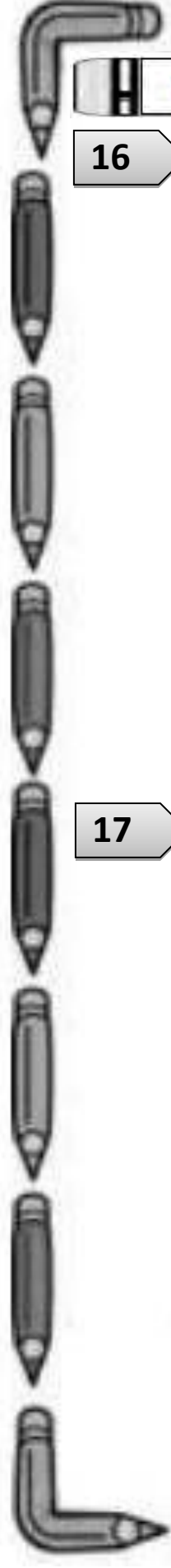

 Woordenschat

16

Juf Madeleine wil een papegaai kopen voor de vierde klas.
De papegaai is heel duur.
Maar de verkoper zegt dat de papegaai echt kan praten!

De papegaai gaat mee naar school.
Hij is blij met zijn nieuwe baasje.
Hij eet goed en hij drinkt goed, maar praten kan hij niet!

Wat zegt juf Madeleine? Zet een kruisje bij het goede antwoord.

- We zijn geslopen!
 We zijn gebonsd!
 We zijn bedrogen!

17

Kun jij Violet helpen? Vul de lege plekken in.
Kies uit de woorden in het hok.

herschrijven   on aardig   onfatsoenlijk   ten einde raad

Mijn broertje heet Bas. Bas is vaak _____.

Vaak is mama _____.

Zoals laatst. Mama haalde Bas van school. De juf was boos op Bas. Hij had die dag zijn schrift kapot gescheurd. Bas wilde geen sorry zeggen. Wel zei Bas lelijke woorden tegen de juffrouw.

De juf vond dat heel _____.

Nu moest Bas een verhaal schrijven over wat hij heeft gedaan. Maar Bas maakt veel fouten. _____

Nu moest Bas het verhaal zonder fouten _____.

Woordenschat

18

Bas is vaak stout.
De moeder van Bas weet niet meer wat ze moet doen.
Ze vraagt raad aan de buurvrouwen.

Wat vind jij? Vul in.

Ik ben ten einde raad. Mijn zontje is vaak onfatsoenlijk. Hij zegt soms lelijke woorden en luistert slecht naar zijn juf. Wat moet ik doen?

Je moet Bas een goed pak slaag geven.

Je moet goed met Bas praten.

Je moet helemaal niks doen. Het gaat vanzelf over.

Moeder Bas

Mevrouw Gans

Mevrouw Geit

Mevrouw Groen

Wie geeft **goede**

raad?

Mevrouw _____ geeft goede raad.

Wie geeft **slechte** raad?

Mevrouw _____ geeft slechte raad.

Welke **raad** geef jij aan de moeder van Bas?

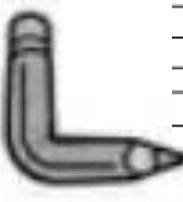
_____

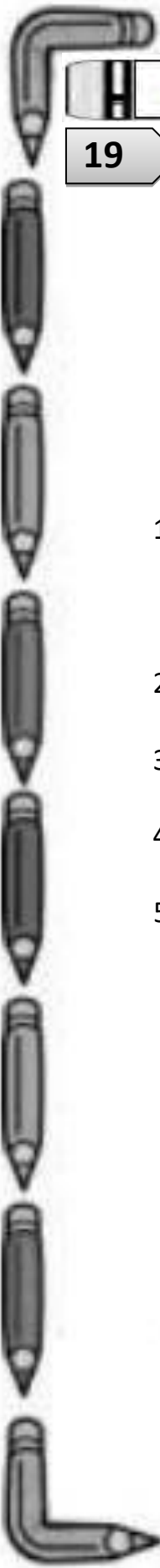
_____

_____

_____

_____

Woordenschat

19

Welk woord hoort bij het zinnetje?
Kies uit de woorden uit het hok.

herkauwen   blijdschap   kier
verhongeren   onfatsoenlijk

Schrijf de aangegeven letter van het woord in het hokje.

1 De deur staat een heel klein beetje open.

Hij staat op een   1^e letter:

2 Doodgaan van honger is   11^e letter:

3 Lelijke woorden zeggen is   4^e letter:

4 Nog een keer kauwen heet   5^e letter:

5 Het tegenovergestelde van verdriet is   9^e letter:

Wat staat er van boven naar beneden?

Er staat:

